
**Sprawozdanie z V spotkania w ramach warsztatów
dla samorządów i społeczności lokalnej
oraz organizacji ekologicznych organizowanych w związku z pracami
nad projektem planu ochrony Wolińskiego Parku Narodowego,
z dnia 19.11.2013 r.**

W dniu 19 listopada 2013 roku, o godzinie 10.00, w Muzeum Przyrodniczym Wolińskiego Parku Narodowego odbyło się piąte spotkanie w ramach warsztatów dla samorządów i społeczności lokalnej oraz organizacji ekologicznych organizowanych w związku z pracami nad projektem planu ochrony Wolińskiego Parku Narodowego.

W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele Wolińskiego Parku Narodowego, przedstawiciele wykonawcy – BULiGL Oddział w Gorzowie Wlkp., wybrani recenzenci, przedstawiciele samorządów oraz społeczności lokalnej. Pomimo zaproszenia w spotkaniu nie wzięli udziału przedstawiciele organizacji ekologicznych.

Celem spotkania było::

- I. Przedstawienie zadań ochronnych w ramach operatów.
- II. Odniesienie się do dotychczasowej ochrony.
- III. Wskazanie ewentualnych nowych ograniczeń dla mieszkańców.
- IV. Analiza wniosków-postulatów dotyczących projektu planu ochrony.

1. Spotkanie rozpoczął dr Ireneusz Lewicki – Dyrektor WPN, który przywitał zebranych gości.
2. Adam Bajon – koordynator projektu (BULiGL O/Gorzów Wlkp.) przedstawił cele spotkania, omówił sposoby ochrony przewidziane dla parku narodowego, scharakteryzował pod względem taksacyjnym drzewostany Parku oraz przedstawił zaproponowane zadania ochronne dla ekosystemów leśnych. Ochrona czynna ekosystemów leśnych dotyczyć będzie trzech różnych tematów: zmiany struktury drzewostanów (ZS), ograniczenia udziału rodzimych gatunków niezgodnych z siedliskiem (OU), eliminacji udziału gatunków obcych geograficznie (EU).

Obecnie Woliński Park Narodowy funkcjonuje na podstawie zadań ochronnych zatwierdzanych corocznie przez Ministra Środowiska.

3. Dr Krzysztof Ziarnik – odpowiedzialny za wykonanie operatów ochrony flory, ochrony ekosystemów nieleśnych oraz współautor operatu ekosystemów leśnych zwrócił uwagę na brak warunków do utrzymania ochrony ścisłej na dotychczasowym poziomie. Często zabiegi będą miały charakter jednorazowy, będą polegały na usunięciu pojedynczych drzew (np. gatunków obcych), po których nie będzie potrzeby ponownego wejścia do drzewostanu.

W obecnie panujących warunkach nie ma możliwości zawieszenia regulowania populacji zwierząt roślinożernych.

Dla ochrony flory i siedlisk inicjalnych wydmy nie ma potrzeby wyłączenia z penetracji plaży, ich zabezpieczenie można osiągnąć poprzez grodzenie plaży na ich styku. Postuluje się ograniczenie działalności edukacyjnej w buczynach storczykowych, proponuje się ochronę ex situ, w ramach ochrony eksperymentalnej, jako nasadzenia gatunków wokół jeziora Turkusowego.

Zwraca się uwagę na rolę szlaków komunikacyjnych przecinających Park – z jednej strony, jako miejsc zwiększonej bioróżnorodności, z drugiej terenów, gdzie występuje kumulacja neofitów.

Dla ochrony flory zaproponowane zostały następujące zadania:

Ochrona bierna (*in situ*) gatunków wymagających szczególnej ochrony (dot. 29 gatunków):

- zabezpieczanie stanowisk i dostosowanie planowanych działań ochronnych,
- ograniczenie możliwości zbioru okazów tych gatunków, także do celów naukowych, jeśli nie służą one bezpośrednio wzmocnieniu miejscowych populacji,
- nie zezwalanie na wprowadzanie grup liczących ponad 6 osób na zajmujące znikome powierzchnie siedliska najrzadszych gatunków w WPN (buczyny storczykowe, niezalesione wydmy oraz niezalesione klify),
- monitorowanie stanowisk. W przypadku stwierdzenia zagrożenia dla trwałości gatunków w Parku i braku skuteczności działań związanych z ochroną ich siedlisk, należy podjąć działania w celu ich zabezpieczenia *ex situ*.

Ochrona czynna (*in situ*) gatunków wymagających szczególnej ochrony (dot. 3 gatunków):

- szczegółowe zasady dotyczące poprawy warunków siedliskowych i zabezpieczania zasobów gatunków skrajnie nielicznych i ustępujących odmienne lub uszczegółowione względem standardowych działań ochronnych realizowanych w odniesieniu do ekosystemów (pajęcznica liliowata, mikołajek nadmorski, długosz królewski).

4. Dr Magdalena Bartoszewicz dokonała analizy dotychczasowych sposobów ochrony fauny. Przedstawiła następujące wnioski:

Aktualna wielkość redukcji zwierząt łownych, występujących w nadmiernym zagęszczeniu nie ma istotnego znaczenia dla obniżenia uszkodzeń w drzewostanach ani drapieżnictwa.

Odstrzały redukcyjne dzików w Delcie Świny mające na celu obniżenie strat w lęgach ptaków - nieskuteczne (trudno dostępny teren, brak bezpiecznej dla ludzi możliwości redukcji) w 2010 roku zaniechano tego działania.

Proponuje się powrót aktywnej ochrony rybołowa. Wymaga to szczegółowej analizy uwzględniającej m.in. postulowane ograniczenia dostępności części linii brzegowej jeziora Czajcze.

Kontynuowanie pozostawiania wszystkich drzew martwych, złamanych, dziuplastych lub „zahubionych” (za wyjątkiem zagrażających bezpieczeństwu), jako naturalnych miejsc dla budowy dziupli lub gniazd pólnotwartych.

Kontynuowanie aktywnej ochrony siedlisk lęgowych ptaków na obszarach wysp we wstecznej delcie Świny. Od początku lat 2000. Na czterech wyspach przywracane jest ekstensywne rolnictwo (wypas i koszenie).

Pozytywna ocena aktywnej ochrony wodniczki.

Odstąpienie od zimowego dokarmiania ptaków.

5. Działania ochronne dla ekosystemów wód morskich przedstawił dr Piotr Gruszka.

Proponowane zadania dla Zatoki Pomorskiej:

- Oznakowanie obszaru wód WPN poprzez umieszczenie boji oraz zaznaczenie obszaru na obowiązujących mapach nawigacyjnych.

- Zakaz prowadzenia prac hydrotechnicznych i wszelkich prac mogących powodować wzrost ilości zawiesiny w wodzie, na obszarze wód Zatoki Pomorskiej znajdujących się na terenie WPN.
- Całkowity zakaz rybołówstwa na obszarze wód Zatoki Pomorskiej znajdujących się na terenie WPN. Dopuszcza się możliwość ograniczonego korzystania z tych wód do celów wędkarstwa, na obszarach wyznaczonych.
- Zakaz poruszania się jednostek z napędem motorowym po obszarze wód Zatoki Pomorskiej znajdujących się na terenie WPN, z wyłączeniem jednostek administracji morskiej, WPN, służb ratowniczych oraz jednostek naukowych.
- Zakaz uprawiania na obszarze wód Zatoki Pomorskiej znajdujących się na terenie WPN wszelkich form surfingu.

Działania dla wstecznej Deltę Świny i Zalewu Szczecińskiego:

- Oznakowanie obszaru wód WPN poprzez umieszczenie boji oraz zaznaczenie obszaru WPN na obowiązujących mapach nawigacyjnych.
 - Wyznaczenie na obszarze jeziora Wicko Wielkie dodatkowych torów wodnych celem umożliwienia żeglugi jednostek z przystani położonych nad Wielką Strugą i w północnej części jeziora Wicko Wielkie do istniejących torów wodnych.
 - Zakaz prowadzenia prac hydrotechnicznych i wszelkich prac mogących powodować wzrost ilości zawiesiny w wodzie, na obszarze wód znajdujących się na terenie WPN
 - Całkowity zakaz rybołówstwa na obszarze wód znajdujących się na terenie WPN. Dopuszcza się możliwość ograniczonego korzystania z tych wód do celów wędkarstwa, na obszarach wyznaczonych.
 - Zakaz poruszania się jednostek z napędem motorowym po obszarze wód znajdujących się na terenie WPN, z wyłączeniem żeglugi po torach wodnych, jednostek pływających administracji morskiej, WPN, służb ratowniczych oraz jednostek naukowych.
 - Możliwe jest okresowe udostępnianie wybranych kanałów Wstecznej Deltę Świny oraz wód jezior Wicko Wielkie i Wicko Małe dla żeglugi turystycznej pod warunkiem zastosowania, niepowodującego nadmiernego hałasu, napędu elektrycznego
 - Zakaz uprawiania na obszarze wód znajdujących się na terenie WPN wszelkich form surfingu
 - Zakaz uprawiania turystyki kajakowej w odległości mniejszej niż 50 m od linii brzegu, w tym na kanałach Wstecznej Deltę Świny, w okresie od 1 marca do 30 czerwca
 - Zakaz ruchu jakichkolwiek jednostek pływających po obszarze dużej zatoki znajdującej się w zachodniej części jeziora Wicko Wielkie (wyspa Warnie Kępy), za wyjątkiem jednostek WPN i wykorzystywanych do badań naukowych.
6. Celem przeprowadzonych wszystkich spotkań było wypracowanie rozwiązań zapewniających ochronę obszaru bez uszczerbku dla ochrony jej jakości, ale w sposób możliwie najszerzej uwzględniający potrzeby osób zamieszkujących dane tereny lub korzystających z terenów i akwenów w granicach obszaru. Przy opracowywaniu ostatecznej wersji projektu rozpatrzone zostaną uwagi i wnioski zgłoszone w ramach konsultacji społecznych, a uwagi zasadne zostaną uwzględnione. Warsztaty miały posłużyć także możliwie najpełniejszemu uwzględnieniu wiedzy różnych osób i środowisk na temat przyrody obszarów Natura 2000 i uwarunkowań ich ochrony.